

Na podlagi statuta Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju KZS) in Pravilnika o strokovnem delu Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju PSD - KZS) je delni zbor sodnikov za jamarje dne 7.3.2015 sprejel:

**PRAVILNIK ZA LOVSKO PREIZKUŠNJO ZA OSTALE TERIERJE
(RAZEN ZA NEMŠKEGA LOVSKEGA TERIERJA)
(FOX TERIER RESASTI, FOX TERIER KRATKODLAKI, WELSH
TERIER, JACK RUSSEL TERIER, PARSON RUSSELL TERIER,
BORDER TERIER)**

UVOD

Terierje uvršča FCI (mednarodna kinološka organizacija) v posebno pasemsko skupino, FCI 3, znotraj te pa nekatere od njih še v »jamarje«, saj so uporabni za lov pod zemljo. Večina jih izvira iz Anglije. Otoški terierji so bili psi proleterjata, spremljevalci kmetov, lovcev in krivolovcev, najbolj pa jih opisuje izraz »keen expression« – oster, vnet in goreč.

1. člen

A. RAZPIS PREIZKUŠNJE

Organizator mora preizkušnjo razpisati v skladu s pravili Kinološke zveze Slovenije tj. komisije za prireditve, PSD in v skladu z veljavno zakonodajo. Razpis z vsemi potrebnimi podatki mora biti objavljen v lovskem in kinološkem javnem tisku ter na spletni strani KZS ter ev. spletni strani organizatorja

2. člen

B. PRIJAVE

Prijaviti je mogoče vse terierje, ki spadajo po FCI v kategorijo »jamarji« razen nemške lovske terierje (v nadaljevanju terierje) ki:

- imajo rodovnik, ki ga priznava FCI
- so vpisani v rodovno knjigo države, kjer ima lastnik stalno bivališče
- psi, ki so bolni ne morejo sodelovati
- goneče psice lahko sodelujejo le pod posebnimi pogoji

3. člen

Lastnik oz. vodnik, mora psa na preizkušnjo prijaviti v za to določenem roku s strani organizatorja, kakor je navedeno v razpisnih pogojih le – tega.

4. člen

C. ORGANIZACIJA PREIZKUŠNJE

Prireditev mora biti organizirana v skladu s PSD kinološke zveze Slovenije in pravilniki FCI s tega področja (velja tudi za področja, ki jih ta pravilnik ne obravnava)

5. člen

D. SODNIKI

Sodnik, ki sodi na preizkušnji mora imeti opravljen sodniški izpit za delo jamarjev.

Sodnik, ne sme ocenjevati oz. soditi tistega psa katerega vzreditelj je, je v njegovi lasti ali solastništvu, oz. v lastni njegove ožje družine. Lahko pa sodi psu, ki je bil, a najmanj 6 mesecev ni več v njegovi lasti. Sodniki in sodniški pripravniki morajo biti oz. so dolžni da so seznanjeni z aktualnim pravilnikom o delu terierjev.

6. člen

E. VODJA PRIREDITVE

Organizator mora imenovati vodjo prireditve, ki mora biti izkušen kinolog. Odgovoren je za pravilno izvedbo organizacijskega dela prireditve.

7. člen

F. POTEK

Obnašanje ob strelu oz. preizkus strelomirnosti se opravlja kot prvi predmet. O nadaljnjem poteku oz. o zaporedju odloča organizator oz. se o tem odloči skupaj s sodniki.

PREDMETI NA LOVSKI PREIZKUŠNJI ZA OSTALE TERIERJE

I. Obnašanje ob strelu oz. preizkus strelomirnosti

II. Delo pod zemljo oz. v rovu

III. Delo na planem

IV. Vodoljubnost in prinašanje iz globoke vode

V. Vodljivost

VI. Poslušnost

Vodnik lahko s psom opravlja tudi delni preizkus (delo pod zemljo ali delo na planem). Le - to mu sodnik vpiše v rodovnik tako, da ostale predmete očitno prečrta)

8. člen

Pri vseh predmetih lahko sodnik poda cele (4, 3, 2, 1, 0) ali polovične ocene (npr 2,5, 3, 5, ...), v kolikor sodnik preceni, da pes ni pokazal dela, ki bi ga lahko ocenil s višjo ali nižjo celo oceno.

RAZLAGA POSAMEZNIH PREDMETOV

9. člen

I. OBNAŠANJE OB STRELU OZ. PREIZKUS STRELOMIRNOSTI

Namen preverjanja strelomirnosti je, da iz nadaljne preizkušnje streloplahe pse izločimo, prav tako iz vzreje. Predmet izvedemo tako, da vodnike s psi na povodcu razmesimo v krog in jih opazujemo ko se le – ti gibljejo. Eden od pomočnikov varno odda na primerni razdalji (cca. 30 m) dva strela iz šibrovke. Psa, ki kaže znake ekstremne nelagodnosti in je sumljiv, da na strel ni miren preizkusimo ponovno, prostega (odvezanega). Psa, ki kaže tudi v drugem poskusu očitne znake streloplakosti (skuša pobegniti, cvili, se skuša skriti, ...) izločimo. Pes, ki strel poveže z lovom se oglasi oz. vzdrti, ne poskuša pa pobegniti. Ocene pri tem predmetu so samo 4 ali nič (strelomiren / streloplak).

10. člen

II. DELO V ROVU

(volja do dela, vztrajnost, ostrnost, glas v rovu)

Pse se preizkuša v umetnem rovu. Direkten kontakt psa z lisico je izključen. Psi opravljajo delo pod zemljo (v rovu) po vrstnem redu izžrebanih številčk. Najkasneje po vsakem tretjem preizkušnem psu je potrebno lisico odstraniti iz rova (jo dati počivat). Lisico spustimo skozi celoten rov, v končni kotel s premično rešetko in jo varno zapremo. Vodnik psa, ki je na vrsti, izpusti psa v rov pri vhodu in ga lahko spodbuja tako dolgo dokler pes ne pride do premične rešetke. Vodnik mora ostati na mestu kjer je izpustil psa ves čas preizkušanja dela v rovu, razen, če mu sodnik ne naroči drugače. Izhod mora ostati prost (odprt), kot je to v naravi, da lahko pes rov zapusti. Pes mora ciljno preiskati rov in samostojno najti lisico. Ni napaka, če pes zapusti rov in poskuša z enako vnemo priti do lisice z druge strani. Ko pride pes do premične rešetke se mora oglasiti. Ločiti moramo

ali pes laja iz strahu ali jeze. Renčanja ali cviljenja ne ocenimo pozitivno. Daljši presledki med oglašanjem znižujejo oceno. Pes mora potiskati premično rešetko, ko jo potisne do konca oz. zapore kjer se ustavi omogočimo lisici prosto pot tako, da ji odmaknemo rešetko med okroglim kotlom in kletko za izgon (to naredimo tako, da nas lisica ne vidi, da lahko nemoteno izskoči). Ko pes potisne premično rešetko do konca je delo končano oz. po 10 minutah, če pes rešetke ni potisnil do konca. Pogosto zapusti lisica okrogel kotel sama in ne pod pritiskom psa, ker npr. ni rešetke potisnil do konca, na to je treba biti pozoren skozi celotno delo.

11. člen

ČAS DELA: Preiskava rova oz. čas v katerem mora pes najti lisico - 5 minut. Čas za premik rešetke - 10 minut. Delo v rovu skupaj - 15 minut. Čas za premik rešetke merimo od takrat, ko je pes prišel do premične rešetke.

12. člen

OCENJEVANJE PREDMETA »VOLJA DO DELA«

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki vstopi v rov z veliko voljo, brez ali z vodnikovo spodbudo.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki vstopi v rov z obilno vodnikovo vzpodbudo
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki se za rov sicer zanima, a nima prave volje, da bi vstopil v rov, a mu z vodnikovim spodbujanjem uspe.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki ne kaže prave volje za delo, z obilo vodnikove spodbude vendarle uspe vstopiti v rov, a se vrača k vodniku
- Oddaljevanje (odhajanje) izpred rešetke, oz. kazanje nezanimanja znižuje oceno.
- Če pes poskuša priti do roparice po drugi strani rova in se vrne mu to ne znižuje ocene.

Pes preizkušnje ne opravi, če:

- v 5 minutah ni našel lisice,
- je zatajil lisico (pride do nje in se tiho umakne in se ne vrne),
- je pes zapusti rov in se v predpisanem času za delo ni vrnil,
- oddaljevanje (odhajanje) izpred rešetke, oz. kazanje nezanimanja znižuje oceno.

13. člen

OCENJEVANJE PREDMETA »VZTRAJNOST«

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki ves čas vztraja pri delu, ne odhaja iz rova, vztraja pred rešetko in je ves čas dela zelo aktiven.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki vztraja pred rešetko, se trudi, da bi izgnal lisico, a delo občasno prekine.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki se trudi a delo pogosto prekinja
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki ne kaže prave vztrajnosti

14. člen

OCENJEVANJE PREDMETA »OSTROST«

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki hitro in z veliko vnemo odrine rešetko do zapore in izžene lisico.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki se trudi a mu uspe premakniti rešetko samo do polovice a lisice ne uspe izgnati iz kotla.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki poskuša premakniti rešetko a je premalo napadalen, da bi rešetko premaknil, ves čas laja in se zelo trudi.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki sicer poskuša a mu ne uspe premakniti rešetke, se oglašča, a delo prekinja.

15. člen

OCENJEVANJE PREDMETA »GLAS V ROVU«

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, se takoj ko pride do rešetke oglasi ter se ves čas dela vztrajno laja.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki se takoj ko pride do rešetke oglasi, a oglašanje občasno nekajkrat prekine.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki se sicer oglasi a se ne oglašča vztrajno in konstantno. Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki se oglasi a nato utihne in se ne oglašča več.

16. člen

III. DELO NA PLANEM (sledovoljnost, zanesljivost na sledi, nos, sledoglasnost / vidoglasnost)

Predmeti zajemajo preizkus na naravni sledu zajca oz druge divjadi. Predmete preizkušamo na polju ali gozdu Pes,

ki ga preizkušamo divjadi ne sme videti, razen v primeru, ko vodnik obvesti sodnika, da je njegov pes vidoglasen. Pse preizkušamo samo posamično. Sodniki in pomočniki se razvrstijo po terenu, sledijo jim vodniki s psi. Ko »dvignejo« divjad gre vodnik s psom na poziv sodnika k sledi in ga pusti prosto iskati (razen vidoglasni psi). Ločiti je potrebno ali pes dela na travniku, zoranem polju ali kakšnem drugem terenu. Težavnosti terena je potrebno prilagoditi tudi kriterij ocenjevanja. Prav tako je potrebno upoštevati vremenske razmere (suša, vlaga, ...). Predmeti so kar se tiče ocenjevanja med seboj tesno povezani.

17. člen

OCENJEVANJE PREDMETA SLEDOVOLJNOST

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki takoj »poprime sled« ji sledi v pravi smeri vsaj 300 korakov, jo ne zapušča.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki z nekaj pomoči vodnika »poprime sled« in ji sledi v pravi smeri vsaj 200 korakov.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki z obilo pomoči vodnika sicer »poprime sled« delo prekinja, a vseeno vztraja, lahko manj kot 200 korakov.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki ne kaže pravega zanimanja za sled.

18. člen

OCENJEVANJE PREDMETA ZAMESLJIVOST NA SLEDI

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki sled izdeluje v pravi smeri, ni prehiter, se ne oddaljuje iz sledi in izdelata natančno vse kljuge.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki sled izdeluje sicer v pravi smeri, a ne izdelata vseh kljuk natančno, se vrača na sled, ko jo izgubi.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki sicer sledi v pravi smeri a na veliki distanci, izgublja sled.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki ne kaže prave zanesljivosti.

19. člen

OCENJEVANJE PREDMETA NOS

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki je na sledu zanesljiv, izdelata natančno vse kljuge, izkorišča ugoden veter.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki se izgubi na kljuki a se

popravi sam ter je zanesljiv v smeri sledi.

- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki s težavo izdeluje kljuge in jasno kaže, da nima prave kvalitete nosu.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki ne kaže prave kvalitete nosu.

20. člen

OCENJEVANJE PREDMETA SLEDOGLASNOST / VIDOGLASNOST

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki »nevidni divjadi« glasno sledi, prekinja oglašanje na kljukah za kratek čas.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki se slabše oglašča na sledu oz. je vidoglasen.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki je vidoglasen, a ne vztrajno glasen.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki ne kaže prave kvalitete sledoglasnosti, ne vidoglasnosti.

21. člen

V. VODNO DELO (vodoljubnost, prinašanje)

Vodno delo naj bi dokazalo ali je pes uporaben pri lovu na vodno perjad oz. če le – to prinese iz vode. Mrtvo raco vrže na povelje sodnika pomočnik v vodo, istočasno pa drugi pomočnik odda strel iz šibrenice. Raco odvrže pomočnik v vodo po možnosti tako daleč, da mora pes do nje preplavati razdaljo cca. 6 – 8 metrov in enako razdaljo nazaj do obale. Pes lahko opazuje ko pomočnik vrže raco v vodo, na vodi pa je ne sme videti. Na enkratno povelje mora poiskati raco in jo prinesiti naravnost k vodniku in jo oddati. Preprijemanje ali otresanja psa ne, da bi raco spustil na tla ne znižuje ocene.

22. člen

OCENJEVANJE PREDMETA »VODOLJUBNOST«

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki gre sam, hitro v vodo in takoj zaplava.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki gre v vodo na vodnikovo prigovarjanje a takoj zaplava Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki gre v vodo šele po večkratnem vodnikovem prigovarjanju in se obotavlja pri tem, da bi zaplaval.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki gre težko v vodo in na intenzivno prigovarjanje vodnika vendarle zaplava.

23. člen

OCENJEVANJE PREDMETA »PRINAŠANJE« (ni obvezno, da pes preizkušnjo opravi, točke se prištejejo)

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki hitro poišče raco, jo prinese naravnost k vodniku, in jo odda.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki odloži raco na kopno, se otrese, večkrat preprime raco
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, začne iskati šele po večkratnem spodbujanju, raco večkrat odloži ali jo prinese šele na ostro povelje. Mečka raco.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, težko najde raco ali jo težko prinese iz vode.

Pes predmeta ne opravi, če:

- ne prinese race kljub temu, da jo je našel
- ne najde race
- ki trga ali poskuša zakopati raco oz. je noče oddati vodniku

24. člen

V. VODLJIVOST

Vodljivost ocenjujemo skozi celo preizkušnjo

25. člen

OCENJEVANJE PREDMETA VODLJIVOST

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki mirno hodi ob vodnikovi levi nogi in je popolnoma nemoteč za okolico in umirjen.
- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki je vodljiv, a ne popolnoma miren.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki je slabše vodljiv, se hitro vznemiri.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki je nevodljiv.

26. člen

VI. POSLUŠNOST

Poslušnost ocenjujemo skozi celo preizkušnjo.

27. člen

OCENJEVANJE PREDMETA POSLUŠNOST

- Oceno 4 lahko sodnik dodeli psu, ki posluša vodnikove ukaze, je umirjen.

- Oceno 3 lahko sodnik dodeli psu, ki sicer posluša vodnika, a po večkratnih ukazih.
- Oceno 2 lahko sodnik dodeli psu, ki je slabše poslušen a se po večkratnih ukazih umiri.
- Oceno 1 lahko sodnik dodeli psu, ki je neposlušen in na vodnikove ukaze ne reagira.

28. člen

RAZVRŠČANJE V NAGRADNE RAZREDE

I. Nagradni razred 148 točk

II. Nagradni razred 100 točk

III. Nagradni razred 52 točk

*Ocenjevalni list na naslednji strani

29. člen

Komisija za strokovna vprašanja KZS je pravilnik pregledala in potrdila s sklepom št. 4/1 – 2015 in sklepom 16/10 2015 z dne 25.3.2015, upravni odbor KZS je dne 7.4. 2015 na 8. redni seji potrdil sklep KSV. Pravilnik s tem datumom prične veljati.

Z dnem, ko ta pravilnik stopi v veljavo, prenehajo veljati vsi do sedaj uporabljeni pravilniki za ocenjevanje dela ostalih terierjev – razen NLT.

Ocenjevalni list - lovska preizkušnja za terierje (razen NLT)

	KOLIČNIK	I. nr	II. nr	III. nr	TOČKE
Obnašanje ob strelu oz. preizkus strelomimosti	1/0	4	4	4	
Delo pod zemljo oz. v rovu					
Preiskava rova	4	3	2	1	
Glas v rovu	3	3	2	1	
Vztrajnost	3	3	2	1	
Ostrost	8	3	2	1	
Delo na planem					
Sledovaljnost	3	3	2	1	
Zanesljivost na sledu	2	3	2	1	
Nos	6	3	2	1	
Sledoglasnost	5	3	2	1	
Vidoglasnost	2	3	2	1	
Vodoljubnost	3	3	2	1	
Prinašanje iz globoke vode	3	3	2	1	
Vodljivost	3	3	2	1	
Poslušnost	4	3	2	1	

DOSEŽENE TOČKE:

NAGRADNI RAZRED:

I nagradni razred: najmanj 148 točk
 II nagradni razred: najmanj 100 točk
 III nagradni razred: najmanj 52 točk

SODNIKI:

1. _____ 2. _____ 3. _____